

Austatud lugeja!

Juridica on jälle kord nende autorite päralt, kes on sel aastal lõpetanud Tartu Ülikooli õigusteaduskonna. Taas on ülikoolil põhjust uhkust tunda, sest need artiklid ei jää oma tasemelt millegi poolest alla teistele Juridica kaastöödele. Ilma meelitamata võib öelda, et tegemist on sisuka kogumikuga, millest iga jurist leiab soovi korral huvitavat ja kasulikku lugemist. See on suur asi, et saame oma tudenginumbrite kohta nii öelda, kas pole? Toimetusel on rõõm ka selle üle, et seekordsed noorte juristide artiklid paistavad silma hea keelekasutuse poolest. See ainult süvendab veendumust, et autorid ei ole piirdunud vaid allikmaterjali läbitöötamisega, vaid on käsitletava probleemi ka läbi tunnetanud. Ilma selleta on juriidilistel teemadel raske arusaadavalt rääkida.

Minu käest küsiti hiljuti, miks ma ise Juridicas ei kirjuta. Mul on sellele küsimusele lihtne vastata: kirjutan küll, oma enam kui 100 toimetaja veeruga olen ma kõige produktiivsem Juridica autor. Nali naljaks, aga miks on siiski nii, et igal aastal lõpetavad õigusteaduskonna sajad vastsed juristid, kellest ligemale kümnest saavad koheselt pärast lõpetamist Juridica autorid, kuid enamasti ei kujune sellest Juridicas avaldamise harjumust? Ehk laiemalt: miks paljud head juristid ei ole Juridica autorid? Juristi igapäevatöö on ju analüüsida erinevaid õigusküsimusi, asi see siis ei ole sellest analüüsist artikkel vormistada.

Kui adresseerida küsimus passiivsuse põhjuste kohta konkreetsele inimesele, on kõige sagedasem vastus, et Juridica on liiga akadeemiline. Kas aga ka sina, austatud lugeja, arvad nii? Tõsi ta ju on, et Juridica on Tartu Ülikooli õigusteaduskonna ajakiri, aga kas me oma olemuselt oleme siiski akadeemilised? Või mida see üldse juura puhul tähendab? Artiklid on pikad ja põhjalikud, soovitatavalt tasakaalustatud – kuid kas see teeb need veel akadeemiliseks? Pikkuse ja akadeemilise vahele võrdusmärki panna ei saa, samas kui põhjalikus peaks iseloomustama igasugust õigusteksti. Kas ka tasakaalustatus, on eraldi küsimus, samas: kui palju on teadustöid, mis on tõepoolest igakülgsed? Ikka näib, et kõige alguses oli tees, mitte hüpotees. Artiklid on ebapraktilised? Kohati võibki see nii tunduda, kui artikkel ei käsitle just sinu enda tegevusvaldkonda või vastupidi: käsitleb, aga ühest juhust sinu probleemi lahendamiseks ei anna. Kas iga sellise artikli ebapraktiliseks kuulutamine on õiglane? Pealegi ei tähenda ebapraktilisus veel teaduslikkust. Vastupidi, polevat midagi praktilisemat kui hea teooria.

Liigne akadeemilisus on ilmselt siiski vaid ettekääne ja tegelikke passiivseks jäämise põhjuseid tuleb otsida mujalt. Ilmselt on need inimeste lõikes ka erinevad. Sageli vabandatakse end välja ajapuudusega. Mida vähem välja öeldakse, on julguse puudus. Sest olem ausad: oma mõtete avalik, must-valgel äratrükitud väljaütlemine nõuab suurt julgust. Seda enam, et tegemist on spetsiifilise valdkonnaga, kus julgusele peavad sekundeerima ka teadmised. Vastasel juhul on tagajärjeks nukker saladus, et toimetus lükkas artikli tagasi, halvemal juhul avalik häbi, mis sulle ajakirjast vastu vaatab. Üliõpilased on siinkohal eelistatud positsioonis – neil on õppejõud, kes rohkemal või vähemal määral juhendavad, alati aga annavad vajaliku kindluse. Edaspidi tuleb see kindlus leida iseenese seest. See ei olegi nii lihtne, sest mida aeg edasi, seda enam sa tead ..., et sa midagi ei tea. Sellest uuest teadmisest kasvab välja uus kvaliteet ja sealt edasi autorite kullafond. Loodetavasti jõuab nii mõnigi sinse numbri autor selleni. Hea algus on igal juhul tehtud.

Katrin Prükk